

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 27. november 2018
Kontor: Forebyggelseskontoret
Sagsbeh: Lisbeth Funck Hansen
Sagsnr.: 2018-519-0020
Dok.: 932022

Notat

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om markedsføring og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer, ændring af bilag XVII til forordning (EF) nr. 1907/2006 og ophævelse af forordning (EU) nr. 98/2013 om markedsføring og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer

Forslaget er ikke omfattet af retsforbeholdet.

KOM(2018) 209 endelig

1. Resumé

Forordningen skal erstatte den gældende forordning om markedsføring og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer¹, som trådte i kraft den 1. marts 2013. Den gældende forordning begrænser offentlighedens adgang til visse kemiske stoffer og blandinger af disse stoffer i nærmere angivne koncentrationer med henblik på at nedbringe risikoen for, at disse stoffer mv. misbruges til at fremstille hjemmelavede sprængstoffer. Der lægges med forslaget op til at styrke og præcisere de gældende regler med henblik på at nedbringe risikoen for misbrug af sådanne stoffer yderligere. Det er regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Forslaget forventes at have begrænsede lovgivningsmæssige konsekvenser. Sagen er endnu ikke på dagsordenen for et rådsmøde, men forventes vedtaget ved

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 98/2013 af 15. januar 2013 om markedsføring og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer, EU-Tidende 2013, nr. L 39.

en førstelæsningsaftale med Europa-Parlamentet. Med henblik på, at formandskabet kan indlede trilogforhandlinger med Europa-Parlamentet, forventes sagen behandlet på et snarligt møde i Coreper.

2. Baggrund

Forordningen skal erstatte den gældende forordning nr. 98/2013 (EU) om markedsføring og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer², som trådte i kraft den 1. marts 2013. Den gældende forordning begrænser den almindelige befolknings adgang til visse kemiske stoffer og blandinger af disse stoffer i nærmere angivne koncentrationer med henblik på at nedbringe risikoen for, at disse stoffer mv. misbruges til at fremstille hjemmelavede sprængstoffer.

Efter terrorangrebene i Paris den 13. november 2015 og i Bruxelles den 22. marts 2016 understregede Kommissionen i sin handlingsplan for bekæmpelse af ulovlig handel med og brug af skydevåben og eksplosivstoffer samt i sin meddelelse om gennemførelse af EU's dagsorden om sikkerhed til bekæmpelse af terrorisme, at udgangsstoffer til eksplosivstoffer stadig er alt for let tilgængelige, og at de bestående kontrolforanstaltninger bør styrkes og harmoniseres yderligere.

Nærværende forslag, der blev fremsat den 17. april 2018, har på denne baggrund til formål at styrke og præcisere de gældende regler med henblik på at nedbringe risikoen for, at udgangsstoffer til eksplosivstoffer anvendes til hjemmelavede sprængstoffer.

Sagen er endnu ikke på dagsordenen for et rådsmøde. Sagen forventes dog behandlet på et snarligt møde i Coreper med henblik på, at formandskabet kan indlede trilogforhandlinger med Europa-Parlamentet.

3. Forslagets indhold

Gennemgangen af forslaget er baseret på det udkast til en kompromistekst, som formandskabet har fremlagt den 9. november 2018. Den endelige kompromistekst vil kunne indeholde ændringer i forhold hertil.

² Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 98/2013 af 15. januar 2013 om markedsføring og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer, EU-Tidende 2013, nr. L 39.

3.1. Forslaget generelt

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 114 i Traktaten om Den Europæiske Funktionsmåde (TEUF), der vedrører det indre markeds oprettelse og funktion. Forslaget skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Forslaget indeholder i tråd med den valgte indre markeds-hjemmel en generel frihandelsklausul, som – med forbehold for regler fastsat i forordningen eller i andre EU-retsakter – forpligter medlemsstaterne til ikke at fastsætte sikkerhedsbegrundede handelshindringer for de udgangsstoffer til eksplosivstoffer, som forordningen omfatter.³ Klausulen er i det væsentlige en videreførelse af den tilsvarende bestemmelse i den gældende forordning.

Ligesom den gældende forordning indeholder forslaget harmoniserede regler til begrænsning af den brede offentligheds adgang til stoffer eller blandinger, der kan misbruges til ulovlig fremstilling af eksplosivstoffer. Forslaget skal endvidere sikre, at der fortsat sker indberetning af mistænkelige transaktioner vedrørende udgangsstoffer til eksplosivstoffer i hele leverandørkæden.⁴

Forslaget finder anvendelse på de stoffer, der er opført i bilag I og II til forslaget og på blandinger og stoffer, hvori de pågældende stoffer er indeholdt⁵.

Forslaget finder som den gældende forordning ikke anvendelse på artikler defineret i artikel 3, nr. 3, i den såkaldte REACH-forordning⁶, pyrotekniske artikler og lægemidler⁷.

3.2. Centrale elementer

3.2.1. *Udgangsstoffer til eksplosivstoffer underlagt begrænsninger (forslagets bilag I)*

³ Forslagets artikel 4.

⁴ Forslagets artikel 1.

⁵ Forslagets artikel 2, stk. 1.

⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 af 18. december 2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH), EU-Tidende 2006, nr. L 396.

⁷ Forslagets artikel 2, stk. 2.

Forslagets bilag I (stoffer underlagt begrænsninger) opregner en række stoffer⁸, som i sig selv eller i blandinger eller stoffer, hvori de er indeholdt, ikke må gøres tilgængelige for eller indføres, besiddes eller bruges af almindelige borgere, medmindre koncentrationen er lig med eller lavere end de grænseværdier, der er fastsat for hvert enkelt stof i bilagets kolonne 2.

Bilagets kolonne 3 afspejler, at forslaget viderefører medlemsstaternes mulighed for at opretholde eller indføre en ordning, hvorefter almindelige borgere kan ansøge de nationale myndigheder om licens til at erhverve, indføre, besidde og bruge visse af stofferne⁹ omfattet af bilag I i højere koncentrationer end angivet i bilagets kolonne 2¹⁰.

Der lægges med forslaget op til at skærpe de gældende begrænsninger for almindelige borgeres erhvervelse mv. af udgangsstoffer til eksplosivstoffer på en række punkter:

- Bilag I udvides med to stoffer¹¹, der i dag er omfattet af bilag II (indberetningspligtige stoffer), med den konsekvens, at de pågældende stoffer fremover underlægges handels- og anvendelsesmæssige begrænsninger i henhold til forordningen¹².
- Der lægges med forslaget op til, at det for visse stoffer¹³ ikke længere skal være muligt at ansøge om licens, dvs. at de pågældende stoffer helt skal udgå af licensordningen.
- Der indføres med forslaget absolutte grænseværdier for udstedelse af licens til erhvervelse mv. af stoffer omfattet af licensordningen¹⁴ (bilagets kolonne 3).
- Den øvre grænseværdi for erhvervelse mv. af stoffet nitromethan uden licens sænkes fra 30 % til 16 %.
- Muligheden i den gældende forordning for, at medlemsstaterne kan indføre en registreringsordning, hvorefter almindelige borgere kan erhverve udgangsstoffer alene ved at lade sig registrere hos den kompetente nationale myndighed, afskaffes.

3.2.2. Indberetningspligtige eksplosivstoffer (forslagets bilag II)

⁸ Bilag I omfatter udgangsstofferne salpetersyre, hydrogenperoxid, svovlsyre, nitromethan, ammoniumnitrat, kaliumklorat, kaliumperklorat, natriumklorat og natriumperklorat.

⁹ Salpetersyre, hydrogenperoxid, svovlsyre og nitromethan.

¹⁰ Forslagets artikel 5, stk. 3.

¹¹ Henholdsvis ammoniumnitrat og svovlsyre.

¹² Det bemærkes, at stoffet ammoniumnitrat i dag er undergivet begrænsninger i REACH-forordningen. Der henvises til pkt. 3.2.10 og pkt. 10 nedenfor.

¹³ Ammoniumnitrat, kaliumklorat, kaliumperklorat, natriumklorat og natriumperklorat.

¹⁴ Note 9.

Forslagets bilag II opregner en række stoffer¹⁵, som i sig selv eller i blandinger er underlagt indberetningspligt ved mistænkelige transaktioner. Indberetningspligten er nærmere beskrevet nedenfor under pkt. 3.2.6.

3.2.3. Justeringer af forordningens målgruppe og øvrige relevante aktører

Den primære målgruppe for forslaget er – som efter den gældende forordning – almindelige borgere. Forslagets artikel 5, stk. 1, fastslår således hovedreglen om, at udgangsstoffer til eksplosivstoffer ikke må gøres tilgængelige for eller indføres, besiddes eller bruges af almindelige borgere i koncentrationer over de grænseværdier, der er fastsat i kolonne 2 i bilag I til forordningen.

Begrebet ”almindelig borger” udvides dog med forslaget til ikke blot at omfatte fysiske personer, men også juridiske personer. Det afgørende for, om der er tale om en ”almindelig borger”, er, om den pågældende fysiske eller juridiske person handler uden for sit sædvanlige erhverv¹⁶.

I forslaget anvendes endvidere begrebet ”økonomiske aktører”¹⁷ og, som noget nyt i forhold til den gældende forordning, begrebet ”professionelle brugere”¹⁸.

Det anføres i forslaget, at forskellen mellem en økonomisk aktør og en professionel bruger er, at den økonomiske aktør gør et stof omfattet af bilag I tilgængeligt for en anden person, hvorimod en professionel bruger kun erhverver eller indfører et udgangsstof til eksplosivstoffer til eget brug¹⁹.

Om sondringen mellem en professionel bruger, som udgangsstoffer til eksplosivstoffer kan gøres til tilgængelige for, og en almindelig borger, som de pågældende stoffer ikke kan gøres tilgængelige for, fremgår det af forslaget, at denne beror på, om personen vurderes at have en legitim interesse i at anvende de pågældende stoffer som led i sit erhverv²⁰.

3.2.4. Underretning af leverandørkæden

¹⁵ Bilag II omfatter efter forslaget – ligesom den gældende forordning – udgangsstofferne hexamin, acetone, kaliumnitrat, natriumnitrat, calciumnitrat, calciumammoniumnitrat, magnesium pulver, magnesiumnitrat hexahydrat, og aluminium pulver.

¹⁶ Forslagets artikel 3, nr. 7.

¹⁷ Forslagets artikel 3, nr. 9.

¹⁸ Forslagets artikel 3, nr. 8.

¹⁹ Betragtning nr. 9.

²⁰ Betragtning nr. 10.

Med henblik på at forbedre den praktiske anvendelse af reglerne på området for udgangsstoffer til eksplosivstoffer indeholder forslaget regler for god praksis vedrørende videregivelse af oplysninger, således at hver aktør i leverandørkæden er opmærksom på, at det produkt, som vedkommende håndterer, er omfattet af begrænsningerne i forordningen²¹.

Med forslaget lægges der således op til at erstatte den eksisterende bestemmelse om mærkning med en mere generel bestemmelse om, at hver økonomisk aktør skal underrette den modtagende økonomiske aktør om, at produktet er underlagt begrænsninger i henhold til forordningen (bilag I) eller en indberetningsforpligtelse (bilag II).

3.2.5. Kontrol ved salg

Forslaget viderefører den økonomiske aktørs forpligtelse efter den gældende forordning til at kontrollere en almindelig borgers licens med henblik på at forhindre, at der udføres transaktioner, der ville være i strid med forordningen. Som noget nyt indfører forslaget en forpligtelse for den økonomiske aktør til samtidig at sikre sig bevis for den pågældende borgers identitet.²²

Forslaget indeholder endvidere nærmere regler om god praksis for økonomiske aktører, som for hver transaktion med professionelle brugere skal kontrollere, at aftagerens behov for et udgangsstof til eksplosivstoffer er reelt og knyttet til den pågældendes erhverv.

3.2.6. Indberetning af mistænkelige transaktioner mv.

Forslaget præciserer og udbygger kravet i de gældende regler om de økonomiske aktørers pligt til at indberette mistænkelige transaktioner, bortkomst og tyveri²³.

Der er efter forslaget bl.a. tale om en mistænkelig transaktion, hvis den potentielle kunde ønsker at købe regulerede udgangsstoffer til eksplosivstoffer i mængder, kombinationer eller koncentrationer, der er usædvanlige for legitim brug²⁴.

²¹ Forslagets artikel 7.

²² Forslagets artikel 8, stk. 1.

²³ Forslagets artikel 9.

²⁴ Forslagets artikel 9, stk. 1

Der lægges med formandskabets kompromistekst desuden op til, at økonomiske aktører og onlinemarkedspladser – uanset e-handelsdirektivets artikel 15 om ikke-overvågning – skal indføre passende, rimelige og proportionale procedurer til afsløring af mistænkelige transaktioner målrettet det bestemte miljø, hvori de regulerede udgangsstoffer til eksplosivstoffer udbydes. Onlinemarkedspladser vil dog ifølge kompromisteksten være ansvarsfri med hensyn til transaktioner, der trods onlinemarkedspladsens behørig omhu ikke er blevet afsløret.

Hvis en økonomisk aktør har en rimelig begrundet mistanke om, at et stof eller en blanding er beregnet til ulovlig fremstilling af eksplosivstoffer, skal dette indberettes til de eksisterende nationale kontaktpunkter, som i henhold til forslaget skal være tilgængelige døgnet rundt alle årets dage²⁵. Det anføres endvidere i forslaget, at eftersom tid er en afgørende faktor for at forhindre eventuelle terrorangreb, skal indberetningen foretages inden 24 timer²⁶.

I forslaget udvides den forpligtelse til at indberette væsentlige bortkomster og tyverier af udgangsstoffer til eksplosivstoffer, der efter den gældende forordning påhviler økonomiske aktører, til også at omfatte professionelle brugere samt almindelige borgere, som har erhvervet udgangsstoffer til eksplosivstoffer på grundlag af en licens.

3.2.7. Medlemsstaternes pligt til at uddanne og oplyse

Forslaget indfører som noget nyt en forpligtelse for medlemsstaterne til at organisere uddannelse og regelmæssige oplysningskampagner rettet mod de retshåndhavende myndigheder, *first response*-enheder og toldmyndigheder med henblik på at sætte disse i stand til at genkende regulerede udgangsstoffer og blandinger til eksplosivstoffer og til at reagere rettidigt og på en passende måde på mistænkelige aktiviteter²⁷.

3.2.8. Medlemsstaternes pligt til at fastsætte regler om straf

Forslaget viderefører bestemmelsen i den gældende forordning om, at medlemsstaterne skal sikre, at overtrædelse af forordningen modsvares af effektive, forholdsmæssige og afskrækkende sanktioner efter national ret²⁸.

²⁵ Forslagets artikel 9, stk. 4.

²⁶ Forslagets artikel 9, stk. 3.

²⁷ Forslagets artikel 10.

²⁸ Forslagets artikel 13.

3.2.9. Medlemsstaternes mulighed for at indføre eller opretholde strengere regler

Forslaget viderefører beskyttelsesklausulen fra den gældende forordning (EU) nr. 98/2013, hvorefter medlemsstaterne har mulighed for at indføre yderligere begrænsninger for udgangsstoffer til eksplosivstoffer, forudsat at medlemsstaten i det konkrete tilfælde vurderer, at dette er rimeligt begrundet i frygten for, at et givent udgangsstof er i fare for at blive anvendt til ulovlig fremstilling af sprængstoffer²⁹.

Medlemsstaterne skal forelægge deres begrundelse for sådanne yderligere begrænsninger, som Kommissionen straks behandler. Kommissionen har efter den gældende forordning ret til at ændre eller foreslå en ændring af bilagene som følge af undersøgelsen. Som noget nyt kan Kommissionen ifølge forslaget – efter høring af den pågældende medlemsstat – desuden træffe beslutning om, at den foranstaltning, som medlemsstaten har truffet, ikke er begrundet, og anmode medlemsstaten om at trække den tilbage³⁰.

Med hensyn til medlemsstaternes mulighed for at opretholde eksisterende strengere regulering bemærkes, at der i formandskabets kompromisforslag af 9. november 2018 er tilføjet en bestemmelse om, at medlemsstaterne har ret til at opretholde eksisterende foranstaltninger, der er anmeldt til Kommissionen efter artikel 13, stk. 6, i den gældende forordning, dvs. nationale foranstaltninger, som yderligere begrænser adgangen til udgangsstoffer til eksplosivstoffer af sikkerhedsmæssige grunde³¹.

3.2.10. Øvrige bestemmelser

Der lægges med forslaget op til, at dele af bilag XVII til den såkaldte REACH-forordning (vedrørende stoffet ammoniumnitrat) overføres til nærværende forordnings bilag I. Ammoniumnitrat er allerede i dag – ud over begrænsningerne i REACH-forordningen – reguleret i bilag II i nærværende forordning og dermed omfattet af forordningens bestemmelser om, at der skal ske indberetning af mistænkelige transaktioner, bortkomst og tyveri.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

²⁹ Forslagets artikel 14, stk. 1-3.

³⁰ Forslagets artikel 14, stk. 6.

³¹ Forslagets artikel 14, stk. 7.

Forslaget behandles i LIBE-udvalget, der forventes at afgive sin endelige rapport den 10. december 2018.

5. Nærhedsprincippet

Som anført i Kommissionens begrundelse for forslaget blev behovet for regulering på EU-plan anerkendt ved vedtagelsen af forordning (EU) nr. 98/2013, der fastsætter EU-dækkende regler vedrørende begrænsningerne for og kontrollen med udgangsstoffer til eksplosivstoffer.

Kommissionen anfører endvidere, at der er konstateret væsentlige forskelle i medlemsstaternes fortolkning og anvendelse af den gældende forordning, ligesom den gældende forordning giver medlemsstaterne bred mulighed for at fastsætte nationale foranstaltninger med uensartede regler på tværs af medlemsstaterne til følge. Forskellige regler og praksis påvirker ifølge Kommissionen de økonomiske aktører i hele EU, navnlig når de køber og sælger produkter inden for EU. Dette er et problem for det indre marked, som begrænser den frie bevægelighed for udgangsstoffer til eksplosivstoffer i EU.

Kommissionen peger i forslaget desuden på, at forskellige regler og en uensartet praksis kan udnyttes til ulovlig anvendelse af udgangsstoffer til eksplosivstoffer med henblik på fremstilling af hjemmelavede sprængstoffer. Hvis kriminelle kan få adgang til udgangsstoffer til eksplosivstoffer i medlemsstater med færre begrænsninger eller lavere kontrolniveauer, påvirker dette sikkerheden for hver medlemsstat til fare for den offentlige sikkerhed på EU-plan. Denne praksis kan ifølge Kommissionen kun forhindres, hvis medlemsstaterne harmoniserer deres kontrolsystemer og håndhæver reglerne korrekt.

Kommissionen finder – bl.a. af de grunde, der er fremhævet ovenfor – at forordningens formål bedre kan gennemføres på EU-niveau.

Det er regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Regeringen kan tilslutte sig Kommissionens overvejelser i den forbindelse.

6. Gældende dansk ret

Den gældende forordning nr. 98/2013 (EU) om markedsføring og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer gælder i medfør af TEUF artikel 228

umiddelbart i dansk ret. Forordningens bestemmelser suppleres i dansk ret af visse bestemmelser i våbenloven, som er udmøntet i bekendtgørelse om udgangsstoffer til eksplosivstoffer.

Derudover indeholder REACH-forordningen, der ligeledes gælder umiddelbart i dansk ret, visse handels- og anvendelsesmæssige begrænsninger vedrørende stoffet ammoniumnitrat.

Endelig indeholder e-handelsloven³², som implementerer e-handelsdirektivet³³, visse bestemmelser om ansvarsfritagelse for onlinetjenesteydere.

6.1. Våbenloven

Justitsministeren kan efter våbenlovens § 4 d, stk. 1, fastsætte regler om en licensordning som nævnt i artikel 4, stk. 2, i den gældende forordning nr. 98/2013 (EU) om markedsføring og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer.

Justitsministeren kan endvidere, jf. lovens § 4 d, stk. 2, fastsætte regler, der begrænser eller forbyder tilgængeliggørelse, besiddelse og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer, som ikke er omfattet af bilag I til den gældende forordning. Der kan desuden fastsættes regler om, at udgangsstoffer til eksplosivstoffer, der ikke er omfattet af bilag I og II til forordningen, er omfattet af bestemmelserne om indberetning af mistænkelige transaktioner, bortkomst og tyveri i forordningens artikel 9.

Justitsministeren er endelig ved lovens § 4 d, stk. 3, bemyndiget til at fastsætte regler om opbevaring af udgangsstoffer til eksplosivstoffer.

6.2. Bekendtgørelse om udgangsstoffer til eksplosivstoffer

Justitsministeren har med hjemmel i våbenloven, bl.a. § 4 d omtalt ovenfor, udstedt bekendtgørelse nr. 956 af 28. august 2014 om udgangsstoffer til eksplosivstoffer.

³² Lov nr. 227 af 22. april 2002 om tjenester i informationssamfundet, herunder visse aspekter af elektronisk handel.

³³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/31/EF af 8. juni 2000 om visse retlige aspekter af informationssamfundstjenester, navnlig elektronisk handel, i det indre marked («Direktivet om elektronisk handel»)

Efter bekendtgørelsen³⁴ må nærmere bestemte stoffer og produkter ikke gøres tilgængelige for eller indføres, erhverves, besiddes eller anvendes af fysiske personer, der ikke handler som led i deres sædvanlige virksomhed som handlende eller forretningsdrivende eller deres sædvanlige profession.

Politiet kan i særlige tilfælde meddele dispensation fra forbuddet³⁵.

Politiet kan endvidere i særlige tilfælde meddele dispensation fra forbuddet i artikel 4, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 98/2013 af 15. januar 2013 om markedsføring og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer (licensordning)³⁶.

I praksis behandles ansøgninger om dispensation (licens) i henhold til bekendtgørelsen bl.a. efter en vurdering af formålet, herunder hvorvidt det ønskede stof kan substitueres med et andet stof, der ikke er omfattet af reglerne, eller om en eventuel lavere koncentration af stoffet kan anvendes til det ønskede formål.

Stoffer og produkter omfattet af bekendtgørelsen må ifølge bekendtgørelsen kun overdrages eller overlades til fysiske personer, som kan forevise original dispensation, og som legitimerer sig som dispensationens adressat³⁷.

Bekendtgørelsen indeholder desuden nærmere regler om indberetning af mistænkelige transaktioner med stoffer og produkter omfattet af bekendtgørelsen samt om indberetning i tilfælde af væsentlig bortkomst og tyveri af sådanne stoffer og produkter³⁸.

Stoffer og produkter omfattet af bekendtgørelsen skal efter bekendtgørelsen opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende³⁹.

Bekendtgørelsen indeholder endelig regler om straf for overtrædelse af bekendtgørelsens bestemmelser⁴⁰.

6.3. REACH-forordningens bilag XVII

³⁴ Bekendtgørelsens § 1, stk. 1.

³⁵ Bekendtgørelsens § 2, stk. 1.

³⁶ Bekendtgørelsens § 2, stk. 2.

³⁷ Bekendtgørelsens § 3.

³⁸ Bekendtgørelsens § 4.

³⁹ Bekendtgørelsens § 5.

⁴⁰ Bekendtgørelsens § 6.

REACH-forordningen⁴¹ indeholder visse handels- og anvendelsesbegrænsninger for ammoniumnitrat med et indhold af nitrogen på mere end 16 vægtprocent⁴².

6.4. E-handelsloven

Forordningens bestemmelser om økonomiske aktørers pligt til at indberette mistænkelige transaktioner berører e-handelsloven regler om tjenesteyderes ansvarsfritagelse. De nævnte regler implementerer e-handelsdirektivets artikel 15, stk. 1, hvorefter medlemsstaterne ikke må pålægge tjenesteyderne en generel forpligtelse til at overvåge den information, de fremsender eller oplagrer, eller en generel forpligtelse til aktivt at undersøge forhold eller omstændigheder, der tyder på ulovlig virksomhed.

7. Konsekvenser

7.1. Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forordningsforslaget vil efter en eventuel vedtagelse gælde umiddelbart i dansk ret.

En vedtagelse af forslaget vil medføre behov for en formel ændring af våbenloven, således at der i loven henvises til den nye forordning. Forslaget vil umiddelbart ikke kræve andre ændringer af våbenloven.

Der vil endvidere skulle foretages en revision af bestemmelserne i bekendtgørelse om udgangsstoffer til eksplosivstoffer. Det bemærkes i den forbindelse, at forordningen ikke vurderes at have betydning for Danmarks adgang til at opretholde eksisterende strengere regler, jf. ovenfor, pkt. 3.2.9 ad forslagets artikel 14, stk. 7.

Det er herudover under overvejelse, om forslaget vil medføre behov for at foretage mindre justeringer af e-handelsloven, med henblik på at præcisere, at forordningens bestemmelse om onlinemarkedspladsers overvågningsforpligtelse udgør en undtagelse til lovens almindelige regler om ansvarsfrihed.

7.2. Økonomiske konsekvenser

⁴¹ Forordning (EF) nr. 1907/2006.

⁴² Forordningens bilag XVII, pkt. 58.

Forordningsforslaget vurderes umiddelbart ikke at have statsfinansielle konsekvenser af betydning. Det bemærkes dog, at forslaget indfører enkelte nye forpligtelser for medlemsstaterne, hvis økonomiske konsekvenser endnu ikke er endeligt afklaret. Det gælder bl.a. en forpligtelse til at udpege en kompetent myndighed til at foretage inspektion og kontrol af, at forordningens artikel 4-9 anvendes korrekt.

Det vurderes, at forslaget, der bl.a. præciserer – og på enkelte punkter udvider – de eksisterende forpligtelser for økonomiske aktører, som forhandler stoffer omfattet af forordningen, vil have begrænsede erhvervsøkonomiske konsekvenser.

7.3. Andre konsekvenser

En vedtagelse af forslaget vurderes umiddelbart at kunne få en positiv betydning for den offentlige sikkerhed i Danmark og i EU generelt.

8. Høring

Forslaget har den 19. og den 26. november 2018 været i skriftlig høring i EU-Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde. Der er desuden indhentet bidrag fra Beredskabsstyrelsen og Rigspolitiet.

Sagen har endvidere været i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

3F, Akademiet for de Tekniske Videnskaber, Aktive Forbrugere, Akzo Nobel, Aldi Holding A/S, Alttox, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Batteriforeningen, Branchen ForbrugerElektronik, Bureau Veritas HSE, Coop Danmark, Danish Agro, Danmark Apotekerforening, Danmarks Farve- og Limindustri, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Motor Union, Dansk Affaldsforening, Dansk Akvakultur, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Automobil Sports Union, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Gartneri, Dansk Industri, Dansk Kompetencecenter for Affald og Ressourcer (DAKOFA), Dansk Transport og Logistik, Dansk Varefakta Nævn, Danske Malermestre, Danske Regioner, Datatilsynet, De Samvirkende Købmænd, Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø, DHI, Forbrugerrådet Tænk, Foreningen af Kommunale Beredskabschefer, Fyrværkeribrancheforeningen, Ingeniørforeningen i Danmark, Kongelig Dansk Aeroklub, Kosmetik- og Hygiejnebranchen, Landbrug og Fødevarer, Legetøjsfabrikan-

terne i Danmark, Lægemiddelindustriforeningen (LIF), Matas A/S, Model-flyvning Danmark, Nord A/S, Procesindustriens Arbejdsgiverforening, Salting Group og Sun Chemical.

Datatilsynet har i høringsvar af 15. november 2018 tilkendegivet, at forslaget ikke umiddelbart giver Datatilsynet anledning til bemærkninger.

Forbrugerrådet Tænk har i høringsvar af 19. november 2018 oplyst, at forslaget vurderes at ligge uden for Forbrugerrådet Tænks interesseområde, hvorfor Forbrugerrådet Tænk vil undlade at forholde sig hertil.

Justitsministeriet har ikke i øvrigt modtaget høringsvar i anledning af sagen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Sagen er endnu ikke på dagsordenen for et rådsmøde. Der stiles imidlertid mod en førstelæsningsaftale med Europa-Parlamentet. Med henblik på at indhente mandat til at indlede trilogforhandlinger med parlamentet forventes sagen forelagt på et snarligt møde i Coreper.

Forslaget har været forhandlet i arbejdsgruppen om teknisk harmonisering. Forslaget er generelt blevet positivt modtaget af medlemslandene, og der forventes at være bred opbakning til forslaget. Det har navnlig været spørgsmålet om onlinemarkedspladsernes forpligtelser i relation til indberetning af mistænkelige transaktioner, der har givet anledning til drøftelse blandt medlemslandene. Der har desuden været fokus på Kommissionens beføjelser med hensyn til at tilføje nye stoffer til forordningen. Et flertal af medlemslandene har således afvist Kommissionens oprindelige forslag om, at tilføjelse af nye stoffer skulle kunne ske ved delegeret retsakt, hvilket er afspejlet i formandskabets kompromistekst af 9. november 2018.

10. Regeringens generelle holdning

Man er fra dansk side positiv over for formandskabets kompromistekst, som indebærer, at de gældende EU-regler om almindelige borgeres – og professionelle brugeres – erhvervelse mv. af udgangsstoffer til eksplosivstoffer skærpes på flere centrale punkter, herunder ved tilføjelse af stoffer til bilag I og sænkelse af grænseværdier. Forslaget vurderes på denne baggrund at kunne bidrage til at styrke sikkerheden i Danmark og i EU generelt.

Der har fra dansk side i forhandlingerne været fokus på at sikre, at Danmark efter en eventuel vedtagelse af forslaget vil kunne opretholde de gældende strengere danske regler på området, som er indeholdt i bekendtgørelse om udgangsstoffer til eksplosivstoffer, hvilket nu udtrykkeligt er sikret i formandskabets kompromistekst, jf. ovenfor, pkt. 3.2.9 ad forslagets artikel 14, stk. 7.

Man kan desuden fra dansk side støtte, at de handels- og anvendelsesmæssige begrænsninger for ammoniumnitrat, der følger af REACH-forordningens bilag XVII, overføres til forordningen om udgangsstoffer til eksplosivstoffer, idet de pågældende begrænsninger vurderes at have et sikkerhedsmæssigt sigte. Det er i den henseende vigtigt for Danmark, at der ikke i forbindelse hermed sker en svækkelse af det eksisterende sikkerhedsniveau, hvilket imidlertid ikke vurderes at være tilfældet. Der er således med formandskabets kompromistekst lagt op til, at almindelige borgere – som det også er tilfældet i dag – ikke kan erhverve ammoniumnitrat i en koncentration over 16 vægtprocent, ej heller efter licens. Adgangen til at erhverve ammoniumnitrat over den nævnte koncentrationsgrænse er derimod efter forslaget begrænset til professionelle brugere, som har et legitimt erhvervmæssigt (f.eks. landbrugsmæssigt) formål med at erhverve og anvende stoffet.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er ved en beklagelig fejl ikke udarbejdet grund- og nærhedsnotat om forslaget i forlængelse af dets fremsættelse den 17. april 2018. Sagen har derfor ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.